



# Czas dla Was”

**Szkoła Podstawowa  
z Oddziałami Integracyjnymi  
i Specjalnymi im. Twórców  
Polskiej Miedzi  
w Jędrzychowie  
Nr 3, listopad 2024**



# Listopadowa nuta



Listopad to zwykle najmniej lubiany miesiąc. Jest ponury, ciemny, słotny, wietrzny... Przypomina nam o przemijaniu, o tym, że wszystko ma swój kres. W listopadzie liście opadają, a ludzie znicze na grobach zapalają. Dla niektórych to listopad zapowiada pogodę marcową: „jaka pogoda listopadowa, taka i marcowa”.

**W listopadzie zachęcamy do różnych aktywności w domu. Polecamy gry planszowe, rysowanie, układanie puzzli, czytanie, gotowanie, pieczenie.**

**Prosty przepis poleca  
Maja z klasy 7a.  
Zerknij na ostatni  
slajd.**



# 11 listopada

Czy wiesz, że...?

Polska flaga ma kolor biało-czerwony.  
Stolicą Polski jest Warszawa.  
Godłem, czyli symbolem naszego państwa jest biały orzeł w koronie.

Święto Odzyskania Niepodległości to najważniejsze polskie święto narodowe związane z odzyskaniem niepodległości w 1918 roku, po 123 latach zaborów.

Jest obchodzone bardzo uroczystie. Jest to dzień wolny od pracy. Na każdym domu powiewa biało-czerwona flaga. W całym kraju składane są kwiaty pod pomnikami bohaterów narodowych, a na grobach żołnierzy zapala się znicze. Najważniejsze uroczystości odbywają się w Warszawie:

- uroczysta zmiana warty przy Grobie Nieznanego Żołnierza,
- defilada wojskowa, podczas której można zobaczyć, jak dawniej wyglądały mundury i broń polskich żołnierzy,
- Bieg Niepodległości ulicami Warszawy.

Polska odrodziła się w 1918 roku, u kresu pierwszej wojny światowej, po klęsce trzech mocarstw zaborczych. Wojsko polskie podjęło w latach 1918-1921 twardą walkę o narodowe granice.





# Leć orle biały

*Leon Szuman*

**Leć orle biały nad polską ziemię,  
Chroń twemi skrzydły piastowe plemię,  
I ponad szare Giewontu skały  
I ponad Bałtyk leć orle biały!**

**Leć orle biały nad bujne łąny,  
Które uprawia nasz lud kochany,  
Leć ponad Wisłę, leć ponad Wartę,  
Skrzydła twe białe trzymaj rozwarte!**

**Dzisiaj zniknęły wrogie nam trony,  
Powiewa sztandar biało-czerwony.  
Powiewa sztandar ten pełen chwały,  
W polu czerwonym nasz orzeł biały.**



Według legendy Lech, jeden z braci, osiadł w lesie, gdzie było dużo orlich gniazd. Na pamiątkę tego wydarzenia zamieścił orła w swoim herbie i tak jest do dziś.



**Przeczytaj legendę  
o Lechu, Czechu i Rusie.  
Zachęcamy!**

# Przysłowia na listopad

historyk,  
folklorysta

**“Gdy w listopadzie liść na  
szczytach drzew się trzyma,  
to w maju na nowe liście  
spadnie jeszcze zima”.**

W chłodne wieczory polecamy rozgrzewającą herbatkę. Do szklanki włóż: plaster imbiru, jabłka, kilka goździków, saszetkę herbaty. Zalej wrzątkiem zaparżaj trzy minuty. Wyjmij herbatę, dodaj rozgniecione trzy maliny i miód do smaku.



Sporo przysłów zapisał Samuel Adalberg. Można je znaleźć w “Księdze przysłów, przypowieści i wyrażeń przysłowiowych polskich”.

Oto kilka z nich:

- “Jeśli kret w listopadzie jeszcze późno ryje, na Nowy Rok komar wpadnie w bryję”.
- “jaka pogoda listopadowa, taka i marcowa”.
- “Deszcze listopadowe budzą wiatry zimowe”.



# Przyroda w listopadzie

**Listopad chłodny  
i brzydki otwiera  
wrota do zimy.**

**Krajobraz ożywiają  
czerwone owoce krzewów  
i drzew. Owocują:  
jarzębina, głóg, cis. Białe  
owoce śnieguliczki cieszą  
oko. Kwitną astry,  
chryzantemy.**



Dojrzewają nasiona drzew iglastych. Opadłe liście leżą na ziemi, tworząc piękny dywan. W tym miesiącu pojawia się czasami pierwszy śnieg z deszczem, a nierzadko sam śnieg. Dni są krótkie, często za horyzontem znikają ostatnie stada gęsi, żurawi, szpaków. Przybywają jemiołuszki, gawrony, śnieguły.



**Do  
zobaczenia  
na wiosnę!**



# Listopad -skąd ta nazwa

Z zebranych liści można wykonać piękne kompozycje plastyczne.

Nazwa miesiąca według Brucknera pochodzi od opadających liści. Wcześniej zwano go także listopadnik, pościernik, kosień.

Nasi sąsiedzi Czesi mają listopad. Ukraińcy też. Inne kraje w Europie november, co oznacza po prostu dziewiąty miesiąc w roku. We Francji jest novembre [nowąbr], w Hiszpanii z kolei noviembre.



“Spokojne przechodzenie jesieni w zimę wcale nie jest przykrym okresem. Zabezpiecza się wtedy różne rzeczy, gromadzi się i chowa jak największą ilość zapasów. Przyjemnie jest zebrać wszystko, co się ma, tuż przy sobie, możliwie najbliżej, zmagazynować swoje ciepło i myśli i skryć się w głębokiej dziurze, w samiutkim środku, tam gdzie bezpiecznie, gdzie można bronić tego, co ważne i cenne, i swoje własne”.

Obejrzyj  
bajkę  
o Muminkach



Tove Jansson,  
“Dolina Muminków  
w listopadzie”.





# Uczniowskim piórem

**W naszej szkole odbyły się warsztaty dziennikarskie w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych z panią Urszulą Romaniuk. Organizatorzy to pani Anna Kulczyk-szkolna bibliotekarka, pan Seweryn Bąk-nauczyciel języka polskiego. Przedstawiamy kilka artykułów.**

## “Sławna osoba w mieście”

W dniu 9.10.2024 roku nasze miasto odwiedziła sławna osoba, był nią sam Andrzej Duda. Prezydent kraju przekazał liczne dary dla powodzian, którzy w tych bardzo trudnych dniach potrzebują wiele pomocy. Przy okazji swego pobytu w naszej miejscowości zwrócił się z prośbą do wszystkich Polaków, aby przekazali potrzebującym niezbędne środki: jedzenie, odzież, karmę dla zwierząt, a także chemię gospodarstwa domowego. Zachęcamy do wzięcia udziału w zbiórce.

Martyna kl.5a

## “Wypadek na trasie”

W dniu 01.12.2024 roku pomiędzy Polkowicami a Lubinem na S3, doszło do śmiertelnego wypadku, w którym uczestniczyły trzy auta. Prowadzący Audi zginął na miejscu, natomiast kierowcy Toyoty i Lexusa walczą o życie. Sprawcą nieszczęśliwego wypadku okazał się prowadzący Lexusa. Tak ustaliła policja.

Krzysztof kl. 5a

## “Groźny wypadek w Jędrzychowie”

O godzinie 19.00 dnia 17.09.2024 na skrzyżowaniu koło szkoły zderzyły się dwa osobowe auta, marki Toyota i Nissan. Według policji przyczyną zdarzenia drogowego były nadmierna prędkość i brak włączonego kierunkowskazu. Winnym okazał się młody kierowca Nissana. Na miejsce wypadku zostało wezwane pogotowie ratunkowe. Obaj kierowcy są w ciężkim stanie i przebywają w szpitalu w Lubinie.

Igor kl. 5a

# Pamiętamy o tych co odeszli

Władysław Broniewski  
"Zaduszki"  
W dniu Zaduszek  
w czas jesieni  
odwiedzamy bliskich groby  
zapalamy zasmuceni  
małe lampki znak żałoby  
Światła cmentarz rozjaśniły  
że aż luna bije w dali  
lecz i takie są mogiły  
gdzie nikt lampki nie zapali



Listopad to miesiąc  
refleksji i wspomnień  
o tych co odeszli w  
zaświaty. Pamięć o nich  
jest bardzo ważna, jest  
częścią naszego życia.  
Pamiętamy miłe chwile  
spędzone razem,  
zostawiamy pamiątki po  
osobach bliskich,



Zapalmy znicz dla tych,  
których już nie ma  
wśród nas.



# Dziękujemy za uwagę

## Przepis Mai na muffinki

- Pół kostki roztopionego masła lub margaryny
- 2 szklanki mąki
- $\frac{3}{4}$  szklanki cukru
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 1 szklanka mleka
- 1 jajo

Do miski wkładamy sypkie składniki mieszamy łyżką.

Potem płynne mieszamy.

Dajemy do foremek i pieczemy 25 minut w 180 stopni Celsjusza.

Pani Agnieszka  
Pani Bernadetta

Źródło: Internet

